

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

اداره کل دیپلماسی اقتصاد و معاوضتی

بولتن قشم

شماره ۲ - تابستان ۱۴۰۳

فهرست مطالب

- ۲..... جایگاه قشم در سیاست های دولت چهاردهم
- ۳..... انتصاب نماینده ویژه رییس جمهور در اجرای سیاست های دریامحور
- ۴..... نخستین رویداد بین‌المللی همتیابی «اقتصاد دریامحور» در قشم
- ۵..... نخستین رویداد بین‌المللی همتیابی «اقتصاد دریامحور» در قشم
- ۶..... مدل اقتصاد دریاپایه هوشمند برای جزیره قشم
- ۷..... رونمایی از داروی نو ترکیب تولید شده از ضایعات میگو
- ۸..... قشم و کراسنودار روسیه پیمان خواهرخواندگی امضاء می‌کنند
- ۸..... سرمایه گذاری یک شرکت چینی در بخش تولید بسته های فلزی در قشم
- ۹..... قشم و منطقه آزاد دوبنا روسیه تفاهمنامه همکاری امضاء کردند
- ۱۰..... اینفوگرافی صادرات و صادرات مجدد قشم
- ۱۱..... طرح تشویق ایرانیان مهاجر به سکونت فصلی و سرمایه گذاری در قشم

جایگاه قشم در سیاست های دولت چهاردهم

یکی از رویکردهای اولیه جناب آقای پزشکیان، رییس محترم جمهور توجه به اقتصاد دریامحور بوده است. بدیهی است که در اقتصاد دیارمحور مهمتری از سایر نقاط ساحلی داشته باشد چون از نظر جغرافیایی دقیقا در نقطه اتصال خلیج فارس و دریای عمان واقع شده است، حدود ۵۰۰ کیلومتر ساحل دارد، درمقایسه با سایر نقاط ساحلی کشور، زیرساخت های نسبتا خوبی دارد.

قشم هاب اقتصاد دریاپایه است و دانش بومی تمامی کسب و کارهای مرتبط با این اقتصاد در این جزیره وجود دارد و واحدهای متعددی هم اکنون مشغول فعالیت هستند.

این جزیره به دلیل مجاورت با اقیانوس هند، وجود منابع نفت و گاز و واحدهای پتروشیمی و پالایشگاهی و تجهیزات فراساحلی و برخورداری از تسهیلات بندری برای کشتیهای بزرگ (در رده پاناماکس) یکی از راهبردیترین جزایر ایران و خلیج فارس است.

قشم هاب اقتصاد دریاپایه است و دانش بومی تمامی کسب و کارهای مرتبط با این اقتصاد در این جزیره وجود دارد و واحدهای متعددی هم اکنون مشغول فعالیت هستند.

منطقه آزاد تجاری - صنعتی قشم، با وسعتی در حدود ۳۰۰ کیلومتر مربع به دلیل قرارگیری در نقطه ای کلیدی از کریدور ترانزیتی شمال - جنوب، دسترسی به کریدور پروازهای بینالمللی شرق - غرب و تسهیلات بندری آن، که به نوعی مکمل بندر شهید رجایی است، نقش پررنگی در تجارت و بازرگانی جهانی دارد.

به عبارتی می توان گفت که آینده ایران در سواحل جنوبی و جزیره قشم شکل میگیرد. این موضوعی است که مقامات عالی رتبه ایران اجماع دارند و حتی در دوران انتخابات ریاست

جمهوری ۱۴۰۳، تقریباً همه نامزدان بدان اشاره کردند.

انتصاب نماینده ویژه رییس جمهور در اجرای سیاست های دریامحور

جناب آقای پزشکیان، در نخستین گام خود برای پیگیری شعر اقتصاد دریامحور، در حکمی، آقای علی عبدالعلی زاده را به سمت «نماینده رئیس جمهور در هماهنگی اجرای سیاست های کلی توسعه دریا محور» منصوب کرد.

متن حکم رئیس جمهور و تفصیل مأموریت ها و انتظارات از عبدالعلی زاده به شرح زیر است؛

« بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای علی عبدالعلی زاده

در اجرای ابلاغیه مورخ ۱۶ آبان ۱۴۰۲ [مقام معظم رهبری](#) (مدظله العالی) در خصوص سیاست های کلی توسعه دریا محور و برنامه جامع تحقق آن سیاست ها مصوب ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ هیئت محترم وزیران، با عنایت به مراتب شایستگی، تجارب ارزشمند و سوابق اجرایی جناب عالی، به موجب این حکم به سمت «نماینده رئیس جمهور در هماهنگی اجرای سیاست های کلی توسعه دریا محور» منصوب می شوید.

امید است با اتکا به خداوند متعال و در چارچوب قانون اساسی، اهداف سند چشم انداز، سیاست های کلی مصوب مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و برنامه هفتم پیشرفت با رعایت منشور اخلاقی کارگزاران دولت چهاردهم مجدداً بکوشید.

تفصیل مأموریت ها و انتظارات از جناب عالی به پیوست این حکم ابلاغ می شود.

توفیقات روزافزون آن جناب را در انجام شایسته وظایف محوله از درگاه خداوند سبحان خواستارم.

بسمه تعالی

۱ - تلاش در راستای عملیاتی سازی بندهای نه گانه سیاست های کلی توسعه دریا محور ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

۲ - اجرای برنامه جامع تحقق سیاست های کلی توسعه دریا محور مصوب ۱۴۰۳.۲.۱۲ هیئت محترم وزیران و یا اصلاح موارد مورد نیاز در راستای سیاست های کلی توسعه دریا محور.

۳ - تشکیل کارگروه تخصصی اجرای سیاست های کلی توسعه دریا محور، مدیریت دبیرخانه ای این نهاد و نیز ارزیابی مداوم عملکرد واحدهای تخصصی و دستگاه های اجرایی با هدف شناسایی نقاط ضعف و ارائه راهکارهای مناسب برای حل آنها.

- ۴ - پیشنهاد قوانین، مقررات، آئین‌نامه‌ها و مصوبات لازم به منظور تحقق اهداف سیاست‌های کلی توسعه دریا محور و پیگیری آن‌ها تا اتمام مراحل قانونی تصویب.
- ۵ - شناسایی فرصت‌های توسعه دریا محور در سطح جهان، منطقه و به‌ویژه کشورهای همسایه و برنامه‌ریزی اجرایی برای بهره‌برداری از آنها.
- ۶ - گزارش‌های دوره‌ای به ریاست محترم جمهور درباره پیشرفت برنامه‌ها، وجود چالش‌ها و موانع و پیشنهاد راهکارهایی برای بهبود امور».

نخستین رویداد بین‌المللی همتایابی «اقتصاد دریامحور» در قشم

(ایسنا)هرمزگان نخستین رویداد بین‌المللی همتایابی در اقتصاد دریامحور ایران (ISBE) ۲۰۲۴ (و ششمین رویداد صنعت دانش بنیان با محوریت صنایع و کسب و کارهای دریایی سه شنبه (۲۵ اردیبهشت ماه)، با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت در محل سالن مرکز نوآوری و نمایشگاه‌های بین‌المللی جزیره قشم آغاز به کار کرد.

در آیین افتتاح و آغاز به کار این رویداد بین‌المللی همتایابی سفیران چندین کشور خارجی، مدیران شرکت‌های دولتی و خصوصی، فعالان اقتصادی، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران متعددی در حوزه‌های صنایع کشتی‌سازی، کشتیرانی، خدمات و تجهیزات بندری، شیلات و صیادی، خدمات پشتیبانی و تجارتی دریایی، گردشگری، تفریحات و ورزش‌های دریایی و انرژی‌های نوین دریایی حضور دارند.

این رویداد بین‌المللی با تاکید بر توسعه هدفمند همکاری‌های تجاری داخلی و خارجی در میان نقش آفرینان حوزه اقتصاد دریا طراحی شده است.

بررسی سیاست‌های کلی توسعه دریا محور و شناسایی فرصت‌ها، چالش‌ها و راهکارها، ایجاد بستر تعامل حاکمیت و بخش خصوصی در تقویت زنجیره‌های ارزش مبتنی بر دریا، تبیین موضوع برای فعالین مرتبط و معرفی ظرفیت‌های دریا در توسعه اقتصادی کشور و کمک به توسعه همکاری‌های بین‌المللی، جذب سرمایه و کسب دانش و فناوری از اهداف برگزاری این رویداد بین‌المللی است.

هم‌اندیشی و تعامل نقش آفرینان حکمرانی دریا در سیاست‌گذاری، تقنین (قانون‌گذاری) و تدوین طرح‌های توسعه، همکاری‌های بین‌المللی، تجاری، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و شیوه‌های نوین تامین مالی، معرفی صنایع پیشرو، شرکت‌های دانش بنیان، طرح‌های نوآورانه و خلاق، توسعه علم و فناوری‌های مرتبط

با دریا، آموزش، پژوهش و توسعه سرمایه انسانی و تقویت زنجیره های ارزش مبتنی بر دریا با تاکید بر نقش SMEها و جوامع محلی از محورهای برگزاری این رویداد بین المللی ۲ روزه است.

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، وزارت اقتصاد و دارایی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت امور خارجه، وزارت راه و شهرسازی، شورای عالی صنایع دریایی کشور، دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد، مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، پژوهشکده تحقیقات راهبردی مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان شیلات، سازمان بنادر و دریانوردی، نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مرزبانی فراجا، شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی نفتکش، مجتمع های کشتی سازی و صنایع فراساحل ایران، شرکت صنعتی دریایی ایران و چندین شرکت خصوصی و دولتی دیگر برخی نهادها، سازمان ها و شرکت های مرتبط با این رویداد بین المللی هستند.

غرفه های سفارت های بولیوی، چین، قطر، قرقیزستان، نروژ، کوبا، برزیل، کره جنوبی، عراق، منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان، شرکت توسعه خدمات دریایی و بندری سینا، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان شیلات ایران، استانداری هرمزگان، شرکت مادر تخصصی توسعه ایرانگردی و جهانگردی، منطقه آزاد چابهار، منطقه آزاد اروند، وزارت صنعت، معدن و تجارت، مگا موتور سازمان منطقه آزاد قشم و شورای عالی صنایع دریایی کشور با آمادگی کامل در زمینه معرفی اقتصاد دریا محور و توسعه هدفمند همکاری های تجاری داخلی و بین المللی در این رویداد همتیابی شرکت کرده اند.

رویداد بین المللی همتیابی در اقتصاد دریا، فرصت ها، چالش ها و راهکارها بر اساس مطالعات انجام شده در زمینه استفاده پایدار از منابع و گستره های آبی برای رشد اقتصادی، بهبود وضعیت معیشت و ایجاد اشتغال و با تمرکز بر سیاست های کلی توسعه دریا محور و نقش آفرینان این حوزه اعم از نهادهای تنظیم گر و دستگاه های عمومی، دولتی و غیر دولتی، شرکت های خصوصی و شرکت های دانش بنیان و با رویکردی متفاوت و به عنوان پلتفرم همتیابی (Business Matchmaking) طراحی شده و فرصتی مناسب برای توسعه همکاری های دو جانبه و تعامل B₂B و B₂G بین فعالین حوزه اقتصاد دریا تلقی می شود.

در قالب این رویداد بین المللی که به صورت مشترک از سوی شورای عالی صنایع دریایی کشور و سازمان منطقه آزاد قشم نمودار سازی شده، نشست ها و پنل های تخصصی مختلفی برگزار خواهد شد و شرکت های ایرانی این فرصت را خواهند داشت تا با همتایان خود برای همکاری در حوزه های حمل و نقل ترکیبی، لجستیک دریایی، کشتیرانی، کشتی سازی، سازه های دریایی، اکتشاف، استخراج و انتقال نفت و میعانات، بانکرینگ و خدمات تامین سوخت شناورها، خدمات بندرگاهی، گمرک، شیلات و صیادی، گردشگری و تفریحات دریایی آشنا شده و همکاری های چندجانبه را از طریق تعامل بین فعالین حوزه اقتصاد دریامحور

توسعه دهند.

اقتصاد دریامحور برای ایران اهمیت قابل توجهی دارد، چرا که ارتباطات تجاری کشور با بسیاری از کشورهای همسایه جنوبی مان و سایر کشورهای جهان از طریق دریا انجام می‌شود.

ایران، از ظرفیت‌های متنوعی در حوزه اقتصاد دریایی برخوردار است که شامل موضوعات گوناگونی مانند گمرک، گردشگری دریامحور، خدمات بندرگاهی، شیلات، لجستیک دریایی و استخراج نفت است.

ارائه مدل اقتصاد دریاپایه هوشمند برای جزیره قشم در نخستین رویداد همتایابی در اقتصاد دریامحور ایران

سرپرست مدیریت هوش مصنوعی و هوشمندسازی سازمان منطقه آزاد قشم از ارائه مدل طراحی شده جهت رونق و پویایی اقتصاد دریاپایه هوشمند برای جزیره قشم در نخستین رویداد بین‌المللی همتایابی در اقتصاد دریامحور ایران خبر داد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد قشم، احسان عبدالزاده با بیان این مطلب، اظهار کرد: هوش مصنوعی و هوشمندسازی فرآیندها این پتانسیل را دارد که با بهبود کارایی، پایداری و بهره‌وری در بخش‌های مختلف اقتصاد دریاپایه مانند شیلات، آبی‌پروری، حمل‌ونقل دریایی و انرژی اقیانوس، زمینه را برای ایجاد تحول در اقتصاد دریا و جزیره قشم فراهم کند.

وی با اشاره به مزایای هوشمندسازی در شیلات، ادامه داد: هوش مصنوعی در حوزه شیلات و صیادی می‌تواند برای تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به حسگرها و تصاویر ماهواره‌ای برای ردیابی جمعیت ماهی، پیش‌بینی الگوهای مهاجرت و بهینه‌سازی مسیرهای ماهیگیری مورد استفاده قرار گرفته و به کاهش صید بی‌رویه و ترویج شیوه‌های پایدار صیادی کمک کند.

مدیر هوش مصنوعی و هوشمندسازی سازمان منطقه آزاد قشم افزود: هوش مصنوعی همچنین در حوزه آبی‌پروری این ظرفیت را دارد تا برای نظارت بر کیفیت آب، هوشمندسازی سیستم‌های تغذیه و تشخیص بیماری‌ها در حوزه پرورش آبزیان مورد استفاده باشد.

استفاده از ظرفیت‌های هوش مصنوعی و هوشمندسازی فرآیندها می‌تواند سلامت و بهره‌وری عملیات آبی‌پروری را در جزیره قشم به عنوان قطب شیلاتی کشور بهبود بخشد و در عین حال اثرات زیست‌محیطی را به حداقل برساند.

وی حمل و نقل دریایی را یکی دیگر از حوزه‌هایی دانست که استفاده از ظرفیت‌های هوش مصنوعی می‌تواند برای بهینه‌سازی مسیرهای کشتیرانی، کاهش مصرف سوخت و بهبود ایمنی از طریق تعمیر و نگهداری پیش‌بینی و سیستم‌های ناوبری مستقل شود.

سرپرست مدیریت هوش مصنوعی و هوشمندسازی سازمان منطقه آزاد قشم تصریح کرد: در حوزه تولید انرژی از اقیانوس نیز هوش مصنوعی می تواند برای بهینه سازی طراحی و عملکرد دستگاه های تولید انرژی از امواج و جزر و مد و پیش بینی شرایط اقیانوس برای تولید انرژی بهینه مورد استفاده قرار گیرد. عبدالزاده در پایان گفت: هوش مصنوعی و هوشمند سازی فرآیندها و سیستم ها، این توانمندی را داراست تا با ارائه بینش های ارزشمند و مدل های خلاق در اقتصاد دریابایه، موجب بهبود فرآیندهای تصمیم گیری و ایجاد نوآوری در مدیریت منابع و رونق و پویایی اقتصادی جزیره قشم شود.

رونمایی از داروی نو ترکیب تولید شده از ضایعات میگو

از یک داروی نو ترکیب جدید به عنوان جایگزینی مناسب در ترمیم ضایعات استخوانی، در حاشیه اولین نشست تخصصی بکارگیری علوم نوین در مزارع پرورش میگو توسط مدیریت شیلات و کشاورزی سازمان منطقه در آستانه فرا رسیدن هفته پژوهش در مرکز بین المللی رشد قشم رونمایی شد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل سازمان منطقه آزاد قشم، این داروی نو ترکیب از ضایعات میگو (پوست میگو) با ترکیبی از سایر مواد دیگر همانند کلسیم به دو صورت خوراکی و واکسن تهیه شده و برای ترمیم ضایعات استخوانی همانند پوکی استخوان، شکستگی و آرتروزهای استخوانی مورد استفاده قرار می گیرد.

براساس این گزارش، این دارو جهت استفاده در طب انسانی از ضایعات میگو توسط دکتر مریم نوری بالانجی از سازمان منطقه آزاد قشم و دکتر حمیدرضا بدیعی از مجتمع دانش بنیان شیخ بهایی و همکاران، اختراع شده است.

همچنین این دارو دارنده مقام اول مسابقات مبتکران و مخترعان جهان (WIPA) در کشور تایوان، دارنده پنج مدال طلای نخبگان دنیای این مسابقات جهانی و برنده فول فاند از کشور فنلاند برای تک تک اعضای مخترع این دارو می باشد.

گفتنی است اولین نشست تخصصی بکارگیری علوم نوین در مزارع پرورش میگو با حضور محمدمنصور عظیم زاده اردبیلی، عضو موظف هیات مدیره و معاون اقتصادی و سرمایه گذاری سازمان منطقه آزاد قشم، پروفیسور ناصر آق و خانم دکتر فرزانه نوری استاد دانشکده آبی پروری دانشگاه گنت بلژیک و عضو هیات علمی دانشگاه ارومیه، مریم نوری بالانجی، مدیر شیلات و کشاورزی سازمان منطقه آزاد قشم، سرهنگ حجت امیری کیا، فرمانده ناحیه مقاومت بسیج سپاه قشم، آقای دکتر عقیل دشتیان نسب مدیر کل پژوهشکده میگوی کشور، جناب آقای دکتر ازدری مدیر کل مرکز تحقیقات آبهای دور چابهار، عجناب آقای دکتر علی قوام پور و سرمار خانم اشرف از اداره کل شیلات بوشهر و غلامعلی مرادی دبیر کارگروه شیلات شورای عالی مناطق، جناب

آقای دکتر اظهري مشاور مریعامل در حوزه اوراسیای روسیه و جمعی از اساتید دانشگاه ها، نخبگان، مجموعه‌های دانش‌بنیان و فعالان حوزه پرورش میگو کشور در مرکز بین المللی رشد قشم برگزار شد.

قشم و کراسنودار روسیه پیمان خواهرخواندگی امضاء می‌کنند

در راستای فعال سازی دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی جزیره جهانی قشم، با دعوت استاندار کراسنودار روسیه، هیاتی از منطقه آزاد قشم جهت امضای تفاهم نامه خواهرخواندگی بین شهردار قشم و شهر کراسنودار و همچنین انعقاد تفاهم نامه بین منطقه آزاد قشم و منطقه ویژه اقتصادی فناوری دوبنا در روسیه، عازم این کشور شدند.

به گزارش فرینا، سال گذشته هیات سرمایه گذاری استان کراسنودار در سفر به جزیره قشم ضمن برگزاری جلساتی با مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، معاون اقتصادی و سرمایه گذاری و معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری این سازمان با برخی ظرفیت و توانمندی های این منطقه از نزدیک آشنا شدند و تعامل در برخی از فرصت های اقتصادی و گردشگری در برنامه دو طرف قرار گرفت.

همچنین سال گذشته، در جلسه ویدئو کنفرانس فی‌مابین «کاظم جلالی»، سفیر ایران در روسیه با عادل پیغامی رییس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، زمینه‌های توسعه همکاری‌های همه جانبه این جزیره با برخی از استان‌های روسیه مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

در ادامه رایزنی ها و تعاملات دو سویه هم اکنون با دعوت استاندار کراسنودار روسیه به منظور امضای تفاهم نامه جهت شروع همکاری ها و توافق های دوجانبه، هیاتی متشکل از ادیس راموز، معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری به نمایندگی از مدیر عامل سازمان، جعفر زمانی، رییس دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در قشم، میرداد میردادی، شهردار قشم و فرهاد اظهري، مشاور مدیرعامل سازمان در امور روسیه عازم کشور روسیه شدند.

کراسنودار و قشم هر دو جزو مناطق گردشگری پذیر محسوب می شوند و شرایط خوبی برای افزایش همکاری ها در این حوزه وجود دارد، علاوه بر این افزایش همکاری های اقتصادی، سرمایه گذاری و فرهنگی از جمله برگزاری رویدادهای فرهنگی مشترک، افزایش تعاملات بین جامعه دانشگاهی و تیم های خلاق دو منطقه نیز از دیگر مواردی است که در تفاهم نامه پیش بینی شده است.

در متن تفاهم نامه، زیربنای حقوقی و اجرایی برای توسعه مراودات به خوبی تدوین شده تا از جنبه تشریفاتی خارج گردد و شرایط لازم برای اجرا و بهره مندی فعالین اقتصادی و فرهنگی دو طرف از مزایای خواهرخواندگی وجود داشته باشد. علاوه بر امضای پیمان خواهرخواندگی با شهر کراسنودار، امضای تفاهم نامه

با منطقه ویژه اقتصادی فناوری دوبنا که در آن شرکت های دانش بنیان زیادی فعالیت دارند و در نزدیکی مسکو مستقر شده است نیز از دیگر برنامه های سفر به روسیه می باشد.

قشم و منطقه آزاد دوبنا روسیه تفاهمنامه همکاری امضاء کردند

تفاهمنامه همکاری های مشترک بین معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم به نمایندگی از مدیرعامل این سازمان و ایگور کوروگولوف معاون مدیرعامل منطقه آزاد دوبنا واقع در کشور روسیه امضاء شد.

به گزارش فرینا، معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان با اعلام این خبر بیان داشت: این تفاهم نامه در راستای توسعه روابط بین الملل جزیره جهانی قشم، توسعه همکاری سودآور و متقابل در زمینه مدیریت مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و جذب سرمایه گذاری خارجی به امضا رسید.

ادریس راموز ادامه داد: نگهداری و توسعه زیرساخت های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و تبادل نظر و ارائه راه حل های تخصصی جهت همکاری دو منطقه در حوزه صنایع، حمل و نقل و ترانزیت، گردشگری، فناوری و حفاظت از محیط زیست از دیگر اهداف انعقاد این تفاهم نامه به حساب می آید.

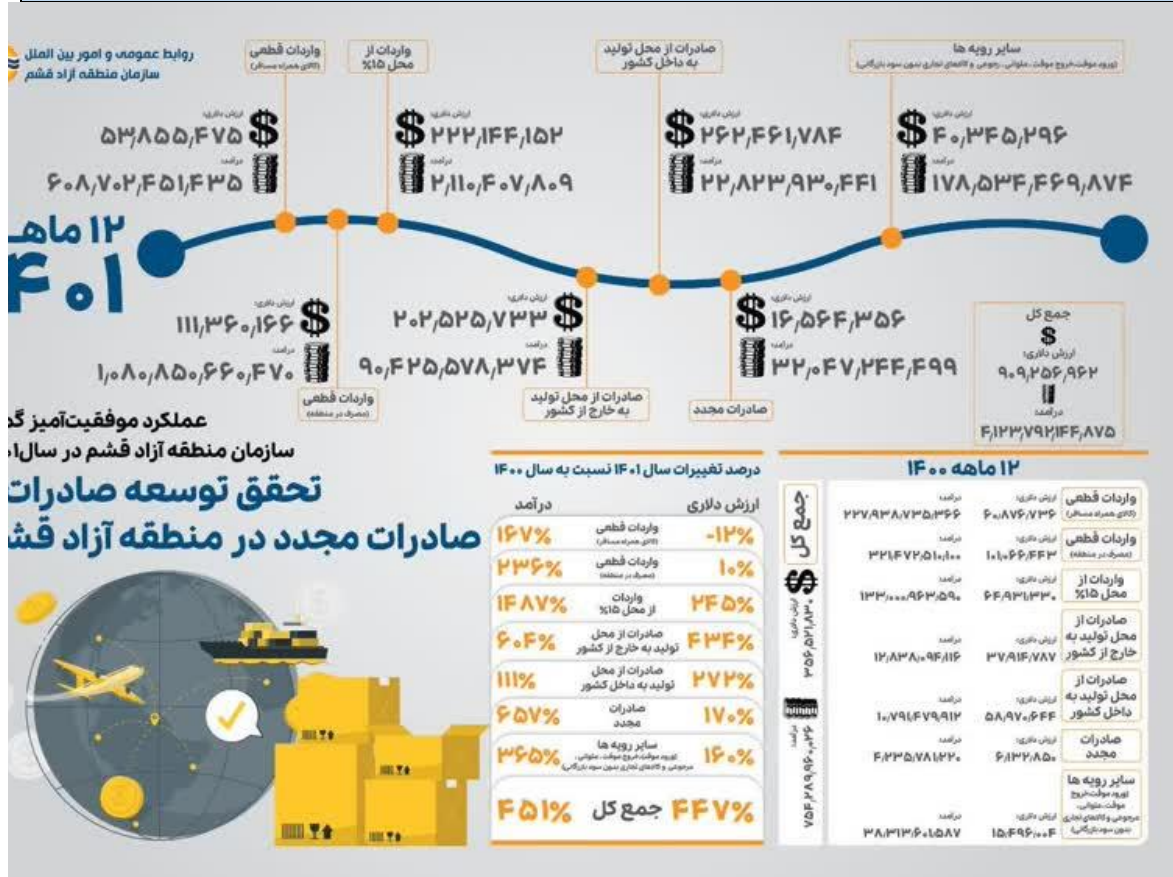
به گفته راموز، اشکال مختلف همکاری طرفین به صورت جداگانه، همراه با ارزیابی منابع مورد نیاز به منظور دستیابی به اهداف و منافع مشترک مورد مذاکره قرار می گیرد و طی توافقات و تفاهمات مربوطه به نتیجه می رسد.

معاون فرهنگی اجتماعی، و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم تصریح کرد: برای اطمینان از دستیابی سریع تر و موثرتر به اهداف مشترک، طرفین متعهد شدند اطلاعات موجود در اختیار خود را در مورد منافع مشترک به تبادل بگذارند و در صورت لزوم مشاوره های مشترک برگزار کنند.

بنابر این گزارش، مذاکرات توسعه همکاری های قشم و روسیه از سال گذشته توسط عادل پیغامی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد شروع شده بود و در همین راستا هیاتی از مقامات روسیه به جزیره سفر کرده و با ظرفیت های قشم آشنا شده بود. امسال نیز در راستای عملیاتی ساختن نتیجه این مذاکرات، هیاتی از منطقه آزاد قشم جهت امضای تفاهم نامه خواهرخواندگی بین شهردار قشم و شهر کراسنودار و همچنین انعقاد تفاهم نامه بین منطقه آزاد قشم و منطقه ویژه اقتصادی فناوری دوبنا در روسیه، عازم این کشور شدند. منطقه آزاد دوبنا در نزدیکی مسکو، پایتخت کشور روسیه واقع شده و یکی از مهمترین مناطق آزاد این کشور محسوب می شود و به لحاظ استقرار شرکت های دانش بنیان فراوان در این منطقه، می تواند کمک شایانی به انتقال فناوری و تکنولوژی روز جهان به قشم داشته باشد.

اینفوگرافی صادرات و صادرات مجدد قشم

طرح تشویق ایرانیان مهاجر به سکونت فصلی و سرمایه گذاری در قشم

(گزارش دریافتی از سفارت کشورمان در استکهلم)

مقدمه

برنامه‌ریزی و تلاش برای ترمیم پیوند میلیون‌ها ایرانی مقیم خارج با داخل کشور ضرورتی آشکار و انکارناپذیر است. تامین تمهیدات بایسته و حمایت لازم از ایشان به عنوان اتباع قانونی کشور و هم‌وطنانی که عرق و وطن و عشق به میهن دارند، به عنوان یک مسئولیت و تکلیف قانونی، انسانی و اخلاقی امری ضروری است. با تقویت پیوند و تعامل همه جانبه ایرانیان با فرهنگ و جامعه ایران، ضمن به رسمیت شناختن منزلت این بخش از جامعه‌ی ایرانی و ارتقای دلبستگی و تعلق‌اتشان، زمینه تعاملات سازنده آنان با کشور فراهم شده و جامعه ایرانی به شکلی یکپارچه از تمامیت ظرفیت خود بهره‌مند خواهد شد. اینان می‌توانند هم دستاوردهای علمی، فکری و مادی خود را برای ایران به ارمغان آورند و هم در خارج از ایران حتی بهتر از برخی نمایندگی‌های رسمی کشور، حامی ارزشهای فرهنگی، هویتی و منافع ملی ایران باشند.

در این مسیر ویژگیهای خاص منطقه آزاد قشم ظرفیتی ارزشمند است تا با اتخاذ تدابیری برای جذب ایرانیان مقیم در خارج، موانع ارتباط فردی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی‌شان با درون ایران برداشته شود و تعاملات و نقش‌آفرینی‌شان در کشور افزایش یابد. بر این اساس این طرح در چهار محور پیشنهاد می‌شود بدان امید که در تغییر وضعیت موجود و جذب بخشی از ایرانیان به وطن ثمربخش و راهگشا بوده و در جذب سرمایه ایرانیان مهاجر و ارتقای موقعیت اجتماعی و اقتصادی مناطق آزاد نیز موثر واقع شود.

1. عرضه رویکرد و الگویی جدید در خصوص حضور ایرانیان مهاجر

در فضای فعلی، رابطه اکثریت ایرانیان خارج از کشور با دولت ایران رابطه‌ای فرسوده و فراموش شده است که زیربنای آن نگاه منفی و بدبینانه به این دسته از شهروندان ایرانی است. گاهی مهاجران ایرانی، مردمانی بی‌دغدغه، بی‌مبالا و حتی وابسته معرفی می‌شوند؛ گویی که بخشی از ملت ما محسوب نمی‌شوند. لازم است نشان داده شود که ایرانیان مقیم خارج از کشور بخش مهمی از جامعه ایران هستند و نظام از حضور و مشارکت آنان استقبال می‌کند و در صدد است سازوکاری فراهم کند که چنانچه موانعی پیش روی مشارکت یا آمد و رفت آنها وجود داشته باشد، شناسایی و در ساز و کار مدن و مشخصی برطرف شود تا آنها با آرامش خاطر و با خیال راحت بتوانند به کشور و جامعه خود تردد کنند، به سهولت با خانواده و عزیزانشان در ارتباط باشند و در سازندگی و پیشرفت کشور مشارکت داشته و نقش شایسته خودشان را ایفا نمایند. ناگفته پیداست که نباید جلب مشارکت ایرانیان خارج از کشور فقط به عنوان یک ظرفیت اقتصادی که نگاهی ابزارگرایانه است مطرح شود، چون هم این نگاه غلط است و هم آثاری منفی خواهد داشت. بدیهی است حضور، تردد و مشارکت ایرانیان خارج از کشور موجب احیاء ظرفیت‌های مختلف ایشان از جمله ظرفیت‌های اقتصادی خواهد بود.

2. تسهیل قانونی تردد ایرانیان مهاجر به ویژه نخبگان و مشاهیر به منطقه آزاد قشم

برخی از قوانین فعلی در مورد فرایند تردد و مرادوات شخصی و کاری ایرانیان مقیم خارج، ناکارآمد، دست و پاگیر و مانعی جدی برای مشارکت آنان در روند توسعه کشور است. لازم است این قوانین به شکلی علمی و جامع شناسایی و در ارتباط با مناطق آزاد و حداقل در مورد منطقه آزاد قشم بازنگری شده، موانع مرادوات اجتماعی، علمی، حقوقی و سرمایه‌گذاری آنان با کشور رفع شود و بالعکس دست مانع‌ترانشان و کسانی که برای ایرانیان خارج از کشور ذهنیت منفی ایجاد می‌کنند، کوتاه گردد. در این میان تشویق عینی و عملی تعاملات نخبگان و مشاهیر ایرانی مقیم خارج با داخل یک ضرورت و یک تدبیر راهگشا خواهد بود. شایسته است با اتخاذ سیاست‌های تشویقی فضایی ایجاد شود که هرگاه یک شخصیت ایرانی خارج از کشور، علم، سرمایه، هنر و یا هر گونه ظرفیت خود را در خدمت کشور به کار می‌گیرد مورد تقدیر قرار گرفته و از نظر حقوقی (با آسان‌سازی مسیرها)، اقتصادی (با ارائه تسهیلات ویژه مثل کاهش مالیات) و اجتماعی و رسانه‌ای حمایت شود.

3. اعطای بخشودگی نسبت به تخلفات جزئی که مانع ورود ایرانیان به کشور می‌شود

شایسته است ضوابط دست و پاگیری که مانع ورود و خروج بدون مشکل ایرانیان مهاجر می‌شود رفع گردد تا این گروه بتوانند آزادانه حداقل به یک منطقه مانند قشم سفر کنند. نمونه موفق این شیوه، تجویز تردد موقت برای جوانان مشمول سربازی مقیم خارج از کشور در سالهای اخیر است. بر اساس مجوز مذکور که تاثیر بسیار خوبی داشته است، این گروه از جوانان برای مدت محدودی می‌توانند به

ایران سفر کنند و بدون مشکل بازگردند. همچنین برای کسانی که تعهداتی مالی دارند راهی باید پیدا کرد که به شکل غیر حضوری تعهدات خود را انجام دهند و با اتخاذ تدابیر لازم تاخیرات قبلی در تعهدات ایشان موجب جریمه سنگین و خارج از طاققت نشود، همچنان که هر چند سال یکبار سربازان غائب مشمول بخشودگی می‌شوند.

4. بهره‌گیری از ظرفیت منطقه آزاد قشم برای اسکان و جذب ایرانیان مهاجر با ارائه تسهیلات ویژه

ویژگیهای خاص جزیره پهناور قشم ظرفیتی ارزشمند است تا با اتخاذ تدابیری برای تقویت انگیزه مسافرت، حضور، سرمایه‌گذاری و حتی اسکان موقت یا دائمی ایرانیان مقیم خارج، تعاملات و نقش‌آفرینی آنان در کشور افزایش یابد. یکی از اقدامات مفید و راهگشا در این زمینه ارائه مشوقهایی برای سکونت فصلی ایرانیان مهاجر به ویژه ایرانیان سالمند در این جزیره زیبا است که می‌تواند برای آنان جذاب و اثرگذار باشد. هوای مطبوع جزیره قشم در فصل زمستان که مصادف با فصل سرد و پخندان در اروپا است این فرصت مغتنم را برای ایرانیان ساکن آن دیار بالخصوص بازنشستگان و سالمندان فراهم می‌کند که به جای سفر به مقاصدی مانند اسپانیا و جزایر قناری، با صرف هزینه‌هایی بسیار کمتر به کشور خودشان سفر کرده و در محیطی صمیمی‌تر و جذابتر، فصل زمستان را سپری کنند و در این مدت فرصتی برای دیدار با بستگان و خویشاوندان خود در شهرهای مختلف کشور بیابند و از جاذبه‌های سیاحتی و زیارتی ایران هم بهره‌مند شوند.

ارائه تسهیلات ساخت مجتمع‌ها و آماده‌سازی شهرکهای مسکونی به منظور سکونت فصلی نمونه‌ای جذاب و اثرگذار از اینگونه مشوقها است. تامین تسهیلات و شرایط ویژه برای سفر و سکونت فصلی همچنین می‌تواند مقدمه و زمینه مناسبی برای توسعه ارتباطات و سفرهای مستمر این بخش از ایرانیان باشد و انگیزه آنان برای سرمایه‌گذاری در داخل ایران به ویژه در جزیره را افزایش دهد.

پایان